REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 12. Brașov, Vinerĭ 17 (30) Ianuarie. 1903.

Comuniune și paritate.

Cu ocasiunea desbaterei asupra nouelor proiecte militare, ce s'a început deja în camera ungară, un deputat oposițional din fracțiunea lui Ugron, Ludovic Hollo, care e tot-odată redactor-șef al lui „Magyarország“, dise: „Nu cred că este în interesul dinastiei ca armata sĕ represente spiritul german și sentimentul german. Armata ar fi mult mai tare decâ basele ei ar fi așe-date pe *sentimentele naționale.*“

Am citat acéstă aserțiune a numitului deputat maghiar, fiind-că ea esprimă — opiniunea generală ce domnesce între Maghiarĭ, pe care Hollo, ca diarist, trebue sĕ o cunóscă bine.

Așa-dér temelia armatei sĕ fie sentimentele naționale.

Fórte bine, subscriem și noi, că este mai tare o armată în care domnesce însuflețirea națională.

Dér ce urmézā logic din vorbele amintitului deputat? De sigur nu ceea ce pretinde Apponyi: ca sĕ fie cu tóte mijlócele, permise și nepermise, suprimată în armată rĕndu-éla de pănă acum, după care în acele regimente, carĭ în parte covêrșitóre sunt compuse din soldațĭ de naționalitate română, germană, sêrbă séu slovacă sĕ fie și limba regimentului — care limbă este a se deosebi de aceea a comandei — cea română, germană, sêrbă etc., ba sĕ se împiedece chiar formarea de asemenĭ regimente și sĕ se creeze unde numai se póte, în mod artificial, regimente cu limba internă maghiară.

Nu urmézā din cuvintele mai sus citate nicĭ acea ca toțĭ supușii statului sĕ fie obligațĭ a sci ungurесce, decâ vor sĕ devină oficerĭ în armata comună, ci din contră urmézā, ca consecență logică, că cei dela cârmă cu Apponyi cu tot trebue sĕ pretindă ca sĕ se respecteze și crușe sentimentele naționale ale tuturor popórelor, carĭ compun acest stat poliglot, în mĕsura, în care acésta póte fi admisibil fără de a compromite interesele unității și ale disciplinei armatei.

Este sciut de altă parte, că Maghiarii de câte orĭ vorbesc de sentiment național ca de o putere elementară, se au în vedere numai ei pe ei și se gândesc numai la propriile lor nisuințe egoistice și esclusiviste. Cel mult decâ mai admit când și când, că în Austria póte sĕ fie ceva mai altfel ca în Ungaria și că acolo póte sĕ se mai țină sémă și de faptul, că imperiul e poliglot.

De sigur că așa a făcut și deputatul Hollo, la tóte s'a gândit când a rostit cuvintele de mai sus, numai la aceea nu, că în Ungaria trăiesc milióne de Românĭ, Slovacĭ, Germanĭ ș. a. carĭ au și ei sentimentele lor proprii naționale, carĭ trebuesc respectate și scutite de factorii puterei în stat, decâ este ca în óra pericolului acesta sĕ pótă conta că se vor bate cu acea însuflețire, ce îndoiesce puterile și favoriséză șanșele învingerei.

Decâ o fóie estremă maghiară se miră, că abia acum după 34 de anĭ dela înființarea dualismului e vorba de a i-se da espresiune prin introducerea de stégurĭ comune, pe care sĕ se vadă emblemele ambelor țĕrĭ dualiste, și că titulatura de cesaro și regesc s'a introdus și ea numai după 20 de anĭ de esistență a dualismului, atuncĭ nu face decât a mărturisi păcatul guvernelor unguresci cu nenorocita lor politică de rassă intolerantă și esclusivistă.

Incă și adĭ Maghiarii sunt în rĕtăcire, credĕnd că în suprimarea naționalităților ca individualitățĭ naționale constă puterea lor înăuntru și față cu Austria. Tocmai dimpotrivă, acésta este slăbiciunea lor adevĕrată, acésta partea lor cea mai vulnerabilă. Cei din Viena o sciu bine, pe când cei din Germania se prefac a închide ochii, dér vĕd și ei bine unde e buba.

De ar fi fost cum n'a fost și Maghiarii ar fi avut mintea a-se împăca cu naționalitățile conlocuitóre, de sigur că tóte mergeau alt-fel și Apponyi, în memorandul sĕu către Szell, n'ar fi trebuit sĕ-și întemeieze tótă speranța pe o mĕsură arbitrară a conducerei armatei, cu care acésta sĕ vină în ajutorul nisuințelor de maghiarisare și în sinul armatei.

„Brassoi Hirlap“ vorbea de comuniunea ce ar trebui a se validita și de paritatea ce este esprimată în legea dualistă. Nicĭ una din aceste n'ar trebui sĕ fie ignorate séu delăturate, decâ s'ar face deplină dreptate și naționalităților în armată, ținêndu-se sémă și de sentimentul național, care nu este și nu póte fi identic cu sentimentul național al elementului domnitor maghiar.

De aceea a avut dreptate deputatul Hollo, că în armată înainte de tóte trebue a-se ținé sémă de sentimentele naționale ale popórelor ce-o compun.

Desbaterea asupra proiectului de recruțĭ s'a continuat în ședința de erĭ a dietei. Primul orator Francisc *Udvary*, independist. El a atacat violent proiectul și a cerut sĕ fie luat de la ordinea dilei.

Mare surprindere a produs discursul contelui Eugen *Zichy* din partidul liberal. In mijlocul aplauselor furtunóse ale oposiției, Zichy a declarat, că *iese din partidul liberal* și, conform promisiunilor ce le-a făcut alegĕtorilor sĕi, nu votéză proiectele („Eljen“-urĭ sgomotóse de pe băncile oposiției)

Din partea guvernului a rĕspuns ministrul de honvedĭ br. Geza *Fejerváry*. El a declarat, că *nisuințele naționale accentuate de oratorii din oposiție, vor fi luate în considerare de cercurile diriguitóre ale armatei, decă nu vin în conflict cu unitatea armatei.*

Declarația acésta a făcut'o Fejerváry pentru a mulcomi spiritele și a îndupleca oposiția, sĕ fie mai crutătóre față cu proiectele în desbatere.

Banffy — și cei trei. Scim că în camera magnaților br. Desideriu *Banffy* a îndreptat un atac violent contra proiectului de lege privitor la pașapórtele pentru Croația. Atacul acesta s'a dat cu plan. Acum când în dietă se desbate asupra proiectelor militare, oposiția făcênd adevĕrată obstrucție, era momentul ca și în camera magnaților sĕ fie luat guvernul la aspră critică din partea cuiva. Ministrul-president *Col. Szell* n'are adĭ un mai mare adversar politic, decât pe Banffy. Și Banffy s'a hotărît sĕ mai apară odată ca „factor prin fapte“ (tettekel tényezö). Dér a pățit'o. Propunerea lui de a se modifica proiectul în sens șovinist maghiar, a fost respinsă. N'au votat cu Banffy decât 3 din membri camerei. Votul acesta e caracteristic și ominos pentru fostul ministru-pașă. De tăcea mai bine făcea, — unde ar fi rĕmas însĕ laudele ce i-le aduc foile oposiționale, laude, pe carĭ Banffy le incaséză bucuros.

Vaticanul și Macedonia. După-cum se anunță din Roma, Vaticanul se interesézā mult de cestiunea macedonénă. Dilele trecute a fost chemat la Roma episcopul titular *Menini*, vicarul apostolic din Filipopol, ca sĕ raporteze papei și cardinalului Rampolla asupra situațiunei din Macedonia. Menini e de părere, că nu se va puté evita la primăvară o rĕscólă în Macedonia. Reformele, ce le-a promis Sultanul, mai mult strică, decât sĕ folosésçă. Prin promisiunile acestea Pórta n'a liniștit pe creștinĭ, ér pe musulmanĭ i-a iritat. După Menini, orĭ-ce reforme sunt zadarnice, populațiunea creștină e decisă de-a începe în Balcanĭ lupta contra Islamului. — Interesant, că aceeașĭ părere o au și consulii italienĭ din Balcanĭ, carĭ profețesc evenimente grave la primăvară în Peninsula-balcanică.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Séră de tómnă.

De François Coppée.

— Fine. —

Paz se aședă lângă dênsa și începură o conversație. Ea îl vĕduse o singură dată, înainte de asta cu trei anĭ la *Concert Colonne*, în diua când își dirigia însuși composiția *„Suite d'orchestre“*. Si compositorul măgulit, își apropiă scaunul și mai mult. Cum? O singură dată l'a vĕdut și nu l'a uitat? Cine putea sĕ fie óre dênsa? — O, nimic ceva estraordinar! Ea se numia Lucia și locuia nu departe d'aci — în strada Gay Lussac — la o soră a ei mai mare, care este vĕduvă și are principii fórte severe. Acestei surorĭ i-a încredințat crescerea micului ei băiat.

Un copil? Va sĕ dică e măritată?

O nóuă înroșire. Nu, nu'e măritată, și conversația deveni mai intimă. Adevĕrat, ea mai stă în contact cu domnul, care este tatăl băiatului, dér mai rar și numai ca prietină. Ea n'a fost în tot-déuna cu minte; acuma însĕ s'a sfîrșit cu ștrengăriile; în curĕnd are sĕ fie de 24 anĭ, prin urmare femeie în etate, și n'are altă țintă, de cât sĕ pótă trăi liniștită cu soru-sa din micile ei rente, și sĕ muncéscă. Amêndouĕ erau modiste. Une-orĭ vine în parcul Luxemburg sĕ asculte musica militară și sĕ aștepte aci băiețașul ei, care umblă la școlă în strada Royer-Collard.

Écă așa își spuse tótă biografia cu o naivitate copilăréscă, cu voce blândă, ochii ațintițĭ în pĕmênt și cu vêrful umbrelei făcênd diferite desemnurĭ în năsip. Mihail o asculta zimbind și mirat de sine însușĭ cum póte sĕ asculte cu atâta interes o istorie atât de banală. Și îl copleșĭ un sentiment dureros, uitându-se mai deaprópe la dênsa și zărind la témple și pe față semne ușóre de veștedire.

Cum se putea una ca asta cu un bărbat favorisat de sórte, cum a fost favorisat Mihail Paz, sĕ găséscă plăcere de acéstă ființă neînsemnată și sĕ se arunce în emoțiile unei aventurĭ?

Asta era lipsa de consecuență a risipitorului, care prăpădesce o avere și se aplécă pentru un ac cu bold.

A doua di și a treia di Paz érășĭ veni în parcul Luxemburg și tot-déuna întêlnia aicĭ pe Lucia. Ea îi mărturisì, că în diua când l'a vĕdut în *Concert Colonne* i-a plăcut, da, i-a plăcut fórte mult! — Și că mai deunădĭ, când stătea rădimat de balustradă, doria din tótă inima, sĕ-i vorbéscă.

Romanul început în chipul acesta ajunse fórte degrabă la locul, care se esprimă în tipar cu trei rĕndurĭ de puncte și unde fetele tinere, carĭ cetesc romanul pe ascuns, oftéză și se înroșesc. Dér, unde Mihail Paz, care avusese în viéță-i atâtea aventurĭ, se aștepta la o relațiune trecĕtóre, pe care în curĕnd o va uita, simția o fericire intensivă, care îl surprindea. Iubirea acésta, după care n'avù nevoie, de cât sĕ-și întindă mâna, îi făcea așa de bine, iubirea acésta nemeșteșugită fără tocmélă, naturală, simplă și instinctivă!

Mihail Paz era cu desăvêrșire copleșit de iubirea sa, care îi procura atâta mulțumire. Intr'o di esclamă: O Dómne! Óre sĕ fie adevĕrat? O iubesc eu? Mai sunt eu capabil de iubire? In adêncul sufletului sĕu par'că audia o voce contradicĕtóre, ironică... Era tocmai o lună de când cunoscea pe Lucia, de aceea hotărî Mihail Paz, favoritul femeilor, care fermeca chiar și princesele, sĕ dea sĕrmanei fete un ospĕț și sĕ petrécă cu ea o di întrégă la țéră.

* * *

Trebuia sĕ plece cineva fórte de diminéță, decă voia sĕ ajungă la dejun în satul, care este situat la nord de Paris, încunjurat de pădurĭ și lacurĭ. Ea fù cea dintâiŭ la gară, și el o găsì la ghișeu cu un geamantan mic.

In compartiment erau singurĭ, tot așa și în omnibusul, cu care și-au urmat drumul, după-ce s'au dat jos din tren. Lucia era de o veselie exuberantă și dând din palme ca o copilă striga: „Are sĕ fie o di frumósă“. Incetul cu încetul se împrăscia negura și din depărtare se vedeau turnurile bisericelor. Peste o óră sosiră la țintă.

După-ce dejunară ceva la birt, eșiră în pădure, bucurându-se de aerul curat, de care Parisienii nu prea au parte. Tre-

Germania şi Venezuela.

Scirile mai nouě ce sosesc din Venezuela arată, că lucrurile au întrat acolo într'o fasă fórte critică. Resculaţii au bătut oştile presidentului *Castro* conduse de generalul *Regalado*, care a părăsit capitala, ca sě atace pe rebelĭ.

Intr'aceea Germanii au debarcat şi au pus mâna pe fortul San-Carlos, aruncându-l în aer.

Imprejurarea acésta a iritat şi mai mult opiniunea publică din America în contra Germanilor. Fiul ministrului de rěsboiŭ prusian Gossler, care ocupă un post la o bancă din New-York, a fost insultat de mulţime, care a strigat: *„Jos Germanii!"* Mai mult. Guvernul Statelor-Unite a ordonat tuturor şantierelor, sě pue pe picior de rěsboiŭ bastimentele militare. In arsenalele Statelor-Unite sě lucréză cu mare zor la pregătirea flotei, căcĭ e vorba sě fie apěrată faimósa doctrină a lui Monroe: „America a Americanilor."

Pressa americană pórtă un limbagiu fórte violent la adresa Germaniei, ceea-ce face, ca în Germania sě domnéscă mare iritaţiune contra Americanilor. Mulţĭ cred, că un rěsboiŭ cu America ar fi inevitabil.

*

Étă câte-va interesante aměnunte asupra primei bombardărĭ a fortului San-Carlos.

Canoniera germană *Panther*, care se găsea lângă fort, a luat posiţiune la vre-o 5 mile depărtare de dênsul, la 3 óre după amiadĭ.

Un diarist american s'a apropiat de fort, în afară de bătaia tunurilor crucişătorilor germanĭ, şi a putut asista la canonada, care s'a urmat timp de trei óre, până la órele şese.

Vineta şi *Falke*, aşedate la vre-o 4 mile de ţěrm, aruncau asupra fortului o plóie de obuze. Focul n'a încetat decât odată cu venirea nopţii. Germanii s'au întors în larg, după o a doua încercare de debarcare a trupelor la San-Carlos, la póla fortului.

La órele şépte séra, diaristul a întovărăşit pe un telegrafist al guvernului, care venea cu o depeşă de la preşedintele Castro către comandantul fortului. Sosind în fort, au găsit zidurile fortului fórte deteriorate. Douě-spre-dece cadavre zăceau înapoia zidurilor, şi cincĭ-spre-dece răniţĭ erau întinşĭ pe bastionul interior. Fortul era împănat cu sdrobiturĭ de obuze.

Un mare numěr de obuze au cădut fără sě se spargă. Depositul de praf de puşcă, lovit de douě obuze, era sě sară în aer. Mai cu sémă au suferit zidurile din spre lac.

Comandantul fortului crede, că Germanii au asvêrlit mai mult de 1600 de obuze. Cu tot focul întrerupt al pieselor moderne, desastrul n'a fost aşa de important cum s'ar fi credut.

Satul San-Carlos a suferit mult: 60% din obuzele îndreptate contra fortului s'au spart de-asupra satului, înainte de a ajunge ţintă.

Tunurile fortului neavênd o bătaie suficientă pentru a ajunge până la *Falke* şi *Vineta*, n'au rěspuns la focul acestor vase.

Mai multe tunuri ale fortului au fost distruse, afară de cincĭ piese utilisabile.

Generalul Bello, comandantul fortului, e un soldat curaţios şi intrepid.

In timpul bombardărei, care nu l'a intimidat de loc, a dat o dovadă de cea mai mare bravură. Comandantul fortului e hotărît sě resiste atât, cât va fi posibil. Şi e încredinţat, că tunurile carĭ îi rěmân, vor puté sě scufunde pe Panther, décă ar încerca sě forţeze întrarea canalului pentru a pětrunde în lac, în căutarea vasului venezuelan *Miranda*.

Douě-decĭ şi cincĭ de pescarĭ indienĭ au fost ucişĭ séu răniţĭ, în satul San-Carlos, în cursul bombardărei.

La Maracaibo a avut loc o manifestaţie populară; populaţiunea a percurs strădile oraşului, fără însě sě insulte pe locuitorii germanĭ.

„Albina" şi „Concordia".

In diarul *„Függ. Magyarország"* a apărut din incidentul lichidărĭĭ „Concordiei" o scire tendenţiósă menită a discredita vechiul nostru institut financiar „Albina". Am amintit deja despre declaraţia, ce a trimis'o în privinţa acésta directorul „Albinei" d. Partenie *Cosma* revistei financiare *„Magyar Pénzügy"*. Acuma avênd înaintea nóstră numěrul de la 22 Ianuarie al numitei reviste, cu declaraţia amintită reproducem din ea următórele:

„Concordia" s'a înfiinţat la 1896 ca întreprindere comercială pe acţii cu un capital de 200.000 coróne avênd scopul de a sprijini şi desvolta comerciul prin comunele rurale din împrejurimea Sibiiului, eventual şi din alte ţinuturĭ şi peste tot spre a deştepta în popor spiritul comercial.

Cred, că acéstă ţintă comercială şi curat patriotică numai reavoinţa o póte desfigura în „program public spre a sustrage muşteriĭ românĭ de la comercianţii *maghiarĭ* şi *saşĭ*", mai cu sémă, că în Sibiiu nicĭ n'a existat şi nicĭ nu există vr'un comerciant maghiar, căruia „Concordia" sě-i fi făcut concurenţă.

Din nenorocire este adevěrat, că societatea, începênd cu anul 1899 a lucrat necontenit cu perdere şi de óre-ce după ultimul bilanţ suma totală a perderilor s'a urcat la 102,000 coróne, conform §. 187 al legii comerciale, trebuind a hotărî, décă se menţine societatea, orĭ se lichidéză, direcţia a convocat pe 13 Decemvrie a tr. adunarea generală şi a enunţat *lichidarea*.

Acţionarii — între carĭ şi „Albina" — în adevěr sufer pagube, creditorii însě nu perd nicĭ un ban, pentru-că activele şi 48% din capital sunt suficiente spre a acoperi chiar şi în casul cel mai nefavorabil pasivele.

In ceea ce privesce Albina, nu póte fi de cât o *dorinţă pie* din partea acelora carĭ colportéză cu rea voinţă că:

„Lichidarea „Concordiei" a provocat marĭ tulburărĭ la „Albina".

„Că acest institut financiar a avut în anul trecut şi alte perderĭ însemnate" şi

„că directorul îşĭ va da în curênd dimisia".

La „Albina" nicĭ nu s'a discutat lichidarea „Concordiei" de óre-ce acţiunile „Concordiei", s'au amortisat încă la 1901, ér ce are de luat, sunt acoperite.

„Albina" nu numai că nu a avut perderĭ însemnate, dér din potrivă, de la întemeiarea ei n'a avut bilanţ atât de favorabil, ca cel de anul trecut.

Ér directorul Albinei în contra dorinţei numěroşilor luĭ pismaşĭ, n'are nicĭ motiv, nicĭ gând sě-şĭ dea dimisia.

Din potrivă, tocmai fiind-că institutul pentru înflorirea căruia şi-a jertfit partea cea mai bună a activităţii sale, are mulţĭ duşmanĭ şi pismaşĭ, directorul îşĭ ţine de datorie, cât timp îl vor servi facultăţile corporale şi spirituale, de a-se menţine la postul sěu atât de expus.

De la Academia Română.

Academia Română a primit douě importante donaţiunĭ, în şedinţa sa de la 10 Ianuarie curent:

D-na Ana V. A. *Urechiă*, printr'o scrisóre adresată Academiei, îi face donaţie, conform cu dorinţa esprimată de mult regretatul Urechiă, soţul sěu, tóte manuscrisele şi documentele istorice.

D-l Dr. Ion *Mihályi*, membru corespondent al Academiei, domiciliat în Siget (Maramureş), i-a trimis un document, scris în latinesce şi purtând data de 22 Iunie 1384.

Prin acest document, Regina Maria a Ungariei, fiica lui Leopold, întăresce în stăpânirea moşiei Cuhia, cu tóte trupurile ei, din Maramureş, pe Balc Voevod, comitele Maramureşului, şi pe fraţii lui Drag şi Ion, cu toţii fiiĭ lui Sas Românul, pentru bravura lor ostăşéscă.

In aceeaşĭ şedinţă, d-l profesor Ion *Tanoviceanu*, membru corespondent, a presentat fotografia unui document, care se pare a fi cel mai vechiu cunoscut până acum.

Acest document este de pe vremea lui Alexandru cel Bun, şi pórtă data de 11 Februarie 1400.

Originalul documentului aparţine d-nei Maria Stroescu, věduva fostului preşedinte al trib. de Roman şi proprietara moşiei Ghergheleul (Vasluiŭ).

SCIRILE DILEI.

— 16 (29) Ianuarie

Comunitatea bisericéscă română din Budapesta a ţinut dilele acestea o adunare constituantă sub preşedinţa parochului Ghenadie Bogoevicĭ. S'a ales preşedinte mirean Dr. Iosif Gall, membru în camera magnaţilor, vice-preşedinte George Szerb, deputat. Membrii în representanţă: Gherasim Raţ, cons. min. în pensiune, Gh. Ioanovics, secretar de stat în pensiune, Iuliu cav. de Puşcariu, judecător de tribunal, Dr. Augustin Dumitrean, medic de poliţie, Dr. Victor Cupşa, secretar ministerial, Dr. Emil Babeş, advocat, Silviu Suciu, secretar ministerial, Ioan Kavidache, proprietar, Paul Teodorescu şi Ioan Martin. Membrii în curatoriu: Gh. Rădulescu, farmacist, Gh. Liuba, inspector de poştă şi telegraf. La sfêrşitul şedinţei d-l Dr. Gall raporteză comitetului, că în cestiunea zidirei de biserică s'a înaintat o petiţie la magistrat.

Principele moştenitor român în Iaşĭ. O telegramă din Iaşĭ anunţă, că Principele Ferdinad a sosit acolo Marţĭ diminéţa la $9\frac{1}{2}$ óre în mijlocul unui mare entusiasm. Tótă elita capitalei Moldovei se afla pe peronul gărei, frumos impodobit pentru acéstă ocasie. A. S. R. a fost întêmpinat de primarul oraşului, C. B. Penescu, care conform tradiţiilor, a oferit moştenitorului tronului pâne şi sare. De la gară, A. S. R. a fost condus la Mitropolie, unde s'a oficiat o rugăciune de bună venire în capitala Moldovei.

Convenţia ungaro-română asupra pescuitului. Delegaţii românĭ şi ungurĭ vor semna dilele acestea, la Budapesta, convenţia ungaro-română asupra pescuitului pe Dunăre.

In procesul celor trei Slovacĭ, faţii Marcovicĭ şi preotul evang. Ciulicĭ, s'a continuat alaltăerĭ pertractarea. La ordinea dilei ascultarea martorilor, cu care ocasie s'au produs scene agitate. Pertractarea continuă.

Şematismul localităţilor din Ungaria. Biuroul central de statistică a scos din sub tipar acum de curênd şematismul localităţilor din Ungaria (A magyar korona országainak helységnévtára). Şematismul acesta nu conţine, decât numirile maghiare, aşa că folosul practic al acestei cărţĭ este limitat numai la persónele oficiale, carĭ cunnosc numirile maghiare.

Necrolog. Din *Şard* (comit. Albei inf.) primim scirea, că adĭ a rěposat acolo octogenarul *Ioan Urzică*, fost comerciant. Rěposatul era unul din vechii noştri comercianţĭ din Braşov, Român de inimă şi bărbat de nobile sentimente. In timpul din urmă trăia retras în comuna Şard. — Adresăm nemângăiatei sale soţii şi familiei sincerile nóstre condolenţe!

Pentru masa studenţilor din Blaşiŭ. D-l *Petru Pop*, jude de tribunal în pens., a dat *20 coróne* la masa studenţilor din Blaşiŭ, în loc de cunună pe mormêntul regretatului Ioan Urzică, fost comerciant în Braşov.

Conflict turco-italian. Posta italiană dintre Santi-Quarante şi Ianina (Albania) a fost confiscată dilele trecute din ordinul guvernatorului Takur Osman-paşa, care voia sě cunóscă numele Albanesilor, carĭ se aflau în relaţiunĭ cu Italia, bănuind pe mulţĭ şefĭ albanesĭ, că ar fi compromişĭ. Italia a protestat la Pórtă pentru acéstă confiscare şi a cerut destituirea Valiului, care persecută pe Italienĭ. Pórta n'a luat până acum nicĭ o měsură.

Pedépsa lui Lynch. Din *Londra* se telegrafézǎ, că s'a schimbat sentinţa, ce s'a adus în procesul contra deputatului irlandes *Lynch*. Pedépsa cu mórte a fost schimbată în pedépsă cu închisóre pe viéţă.

Viriliştii românĭ din comitatul Sělagiu. Intre 196 sunt următorii 24 românĭ: George Pop de Băsescĭ 1494 c. 40; Andrei Cosma, director Şimleu 1365·58 (dupl.); Florian Cocian, adv. Ceh 1150·08 (dupl.); Dr. George Pop, adv. Zělau 1032·40 (dupl.); Mihaiu Bohăţel, Supuruldе-jos 988·58 (dupl.); Vasiliu Mica S.-Odorhei 754·79; Dr. Gavr. Kindriş, Tăşnad 672·80 (dupl); George Siladi, Sânislău 581·06; Dr. Ladislau Gyurkó, advocat 580·12 (dupl.); Ioan Kesely, protop. 512·58 (dupl.); Alexandru Pop, jude cerc. Ceh 482·48 (dp.); Dr. Mih. Pop, adv. Şimleu 434·96 (dp.); Vasile Pop, protop. Oarţa-de-jos 433·70 (dp.); Dr. Iuliu Pop, v.-notar comit. Zělau 432·58 (dp.); George Filip, propriet. Santău 404·72; Vasilie Rob, notar Borla 388·63; Ion Bancoş, Sělsig 382·96; Laur. Bran, preot Săplac 353·38 (dp.); Mihaiŭ Pop, preot Cuceu 352·14 (dp.); Aug. Vicaş, preot Hidig 324·06 (dp.); Ioan Filip, proprietar Santău 322·03; suplenţĭ: Cornel Borbola; Gavr. Meseşan şi Ioan Basti.

Sigismund Singer, corespondentul budapestan al diarului *„Neue Freie Presse"* şi membrul în partidul liberal, a eşit din acest partid, în urma atacurilor ce s'au făcut contra lui în afacerea descoperirei faimóselor pretensiunĭ apponyiste.

Conte deţinut. In Viena a fost arestat contele Andreiu *Raday*, care pentru escrocheriile sale a fost stat la récóre şi în Budapesta. El a fost deţinut pentru înşelăciunĭ.

---

buia sě profite de ocasiune, căcĭ în Octomvrie dilele sunt aşa de scurte.

Nicĭ nu băgară de sémă, cum trecù diua. De-odată se făcù amurg, tocmai când ajunseră la marginea unui lac. Lucia şedea pe un trunchiŭ de arbore răsturnat, ér Mihail stetea întins pe muşchiŭ la piciórele ei, rězimându-şĭ capul pe genunchele amicei. Lucia, care îşĭ scóse o mânuşă, îi netedia pěrul.

Ce óră sublimă! Nicĭ un zefir! Nicĭ un nor! Incetul se ascunde sórele dapă deal şi în suprafaţa argintie a lacului se oglindesc arborii.

Mihail se simte de-odată cuprins de un dor nemărginit; i-se părea că tot trecutul sěu s'a stins şi că tótă viéţa lui n'ar fi, decât acéstă singură minută. Inima lui atrofiată, pe care natura a întinerit'o pentru un moment, încércă, întocmai ca un trandafir întârdiat, sě înflorescă. El pune pe încheietura de la mâna Luciei o sărutare lungă şi caldă şi şoptesce pentru prima óră cuvintele, pe carĭ în nobila sa aversiune faţă cu minciuna, nu le-a mai rostit de o lungă serie de anĭ: „Te iubesc".

Insě tocmai în acest moment dispare sórele din zare. De-odată, ah, se recesce apa, ceriul, arborii şi şi inima acestui bărbat. Lucia, care privi adênc în ochii iubitului, citesce în ei acéstă recire subită şi cu sinceritatea copiilor naturei şi cu resignarea calmă a celor umiliţĭ, îi rěspunde tristă, cu vocea stinsă: „O nu, Mihi, tu nu mě iubescĭ. Eu sunt aceea, care te iubesc!"

*

Lucia încă tot mai iubesce pe Mihail şi lui îi place sě fie iubit de ea. Insě décă motivele ultimului sěu vals în transiţia lor la accentele moll esprimă o durere desperată, acésta provine d'acolo, că compositorul în aceste câte-va accente a esprimat cuvintele acelea triste, pe carĭ tiněra femeie le pronunţase pe malul lacului, după ce asfinţise sórele de tómnă. Étă de ce acest vals, pe care nimenĭ nu-l póte asculta, fără sě-i dea lacrimile în ochĭ, pórtă titlul: *„Seră de tómnă"*.

Petrecerea cu dans a societății „Casino și cercul militar scientific“. *Sâmbătă în 31 Ianuarie* se va ținé în sala cea mare a Redutei petrecerea cu dans a societății „Casino și cercul militar scientific“. Inceputul la 8 óre 30 minute. — Prin împrejurărî până acum încă nelămurite, o parte a biletelor de învitare n'au sosit la mânile adresaților. Deórece tuturor óspeților de până acum ai societății li-s'au trimis și anul acesta bilete de învitare, acei on. óspețî, carî până acuma n'au primit bilete de învitare, sunt rugațî a considera acest comunicat drept învitare.

Prinț împușcat. Prințul Stolberg-Stolberg Wolfgang, membru pe viéță al camerei seniorilor prusienî, a fost găsit mort în castelul sěu din Rottleberod. Nu se scie, décă prințul a cădut victima unei nenorocirî, séu a unui atentat.

O unguróică soția unui chan din Persia. Diarului *„Pesti Hirlap“* i-se anunță din Arad un interesent roman amoros: d-na H. I. după mórtea soțului ei, care fusese ofițer superior, s'a stabilit în Budapesta, moștenind de la el o avere frumușică. In anul trecut, frumósa și tînĕra vĕduvă H. I. se duse la Constantinopol cu o prietină de a ei, Ștefania Raduly, al cărei soț fusese proprietarul hotelului Hungaria din capitala Turciei. Cu ajutorul amicei sale, care era fórte cunoscută, vĕduva întrà în societatea de elită, făcĕnd marî furorî cu frumseța ei de creolă. Un tînĕr prinț turc, Mihed bey, fost secretar al legațiunei otomane din Atena, s'a înamorat de ea și i-a cerut mâna. La cât-va timp după sĕvîrșirea căsĕtoriei, tînĕra femee se duse la Arad, ca sĕ-șî aranjeze afacerile financiare. Când s'a întors la Constantinopol. divorța de Mihed bey, nu se scie din ce motive. Frumósa femee plecà la o baie de lângă Smirna, unde un chan din Persia se înamorà de ea și o lul de soție, dncĕndu-o în Persia.

Incercare de sinucidere. Lucrătórea Aranka Szépe din Timișóra locuia într'o odaie cu fratele sĕu. Alaltăerî, fiind numai singură acasă, luà un lighean și punĕnd în el cărbuuî de lemn (mangal) aprinșî, se culcà lângă lighean și ținù gura deschisă ca sĕ-i între oxydul de cărbunî în plămânî. La amiadî venind fratele sĕu acasă. găsi ușa închisă. El întrà pe feréstc și vĕdù pe soru-sa culcată jos și nemișcată. Dându-i-se repede ajutor, fù readusă la viéță. Fata întâiŭ n'a vrut sĕ spună motivul încercării de sinucidere, pe urmă totușî mărturisì, că a vrut sĕ se omóre, din causa, că un om necunoscut i-a răpit onórea și cu rușine nu mai vré sĕ trăiéscă.

Copil părăsit. Grigore Lupescu din Beregs?u se, duse la têrg la Timișóra. La pórta din Mehala nu departe de comună observà un copilaș în pielea gólă, înghețat. Copilul putea sĕ fie de vr'o 8 dile. Copilul l'a transportat poliția la morgă, ér pe mama fără suflet o caută.

Concert. Duminecă 1 Februarie musica comunală va da un concert la hotel *Europa*. Inceputul la órele 8. Intrarea 60 banî. — *Societatea filarmonică* ține Vinerî în 30 Ianuarie la órele 8 *repetiție generală* (soc. filarmonică, școla preparatóre și musica comunală) în noua casă industrială. Acésta repetiție se ține în vederea marelui concert filantropic de la 5 Februarie.

Un fragment

despre scrierea română.

De **Non quis — sed quid.**

Cu tot dreptul a dis un literat renumit, că Românii au cea mai frumósă limbă, dér n'au nicî ortografie, nicî gramatică cum se cade; și un statistician mai de curênd a constatat, că noi avem astădî peste trei-decî de ortografii române.

Dér ce sunt trei-decî — când Românii numĕră aprópe douĕ-spredece milióne?

De când în loc de regula, ca sĕ scriem cu toții la un fel, lăsând largitudine numai pentru pronunciare, până ce și acésta cu încetul de sine se va unifica, — s'a enunciat séu mai bine dicênd, s'a întortocat principiul, ca sĕ scriem cum vorbim— fie-care scrie după jargonul sĕu, unul mai gros, altul mai subțire, unul mai pe nas, altul mai din vîrful limbei, unul mai din gușă, altul mai din buze, unul mai pe latiniă, altul mai pe anti-latiniă etc.

Numai astfel e posibil sĕ vedem unul și acelașî cuvênt scris chiar și de unul și acelașî autor, adeseorî în una și aceea-șî constancțiune în diferite modurî, d. e. *român, romîn, rumân, rumîn, — bĕtrân, bĕtrîn, bătrăn, bătrîn* etc.

Ca la noi — nicăirî!

Se susține, că sĕ scriem cum se vorbesce — dér *corect*. Dér ce e corect? Cine judecă ce e corect și ce nu e corect? Cine altul, decât vanitatea proprie?

Așa vedem, că se confundă adeseorî alterându-se *é* și *ó* vocale accentuate, cu diftongii *ea* și *oa*, cu tóte că altfel sună cele dintâiŭ și altfel ceste-lalte, d. e. *cépă* și *tótă*, apoi *real* și *toaletă* etc.

Vocalele *é* și *ó* accentuate sunt sonurî nedivisibile, atât în pronunciare, cât și în scriere, analog sonului ♯ *c* = *cis* în scala musicală între *c.* și *d.* ce se produce prin atingerea numai a unei córde séu clape; pe când *ea* și *oa* formézä un diftong din douĕ vocale, ce se produc prin douĕ sonurî împreunate analog *cd* în scala musicală, ce se produc prin atingerea de douĕ córde séu clape.

De confusiunile alterațiunilor între *é* și *ó* și între *ea* și *oa* se țin și celelalte apendice, precum: *lucreaza, lucriază, lucriează* etc. în loc de *lucréză.*

In asemenea anomalie cad și aceia, carî abandonéză accentele peste tot, séu cel puțin peste *á,* — scriind d. e. pentru *lumina lumină* numai *lumina* și *lumina*, pentru *lumină* și *luminà* numai *lumină*— și pace!

Acésta se vede, că provine de acolo pentru-că Softele, voind a întrece pe Mahomed, interpretéză fals pronunciamentul autorului Criticelor unde dice: *„nefiind chemat accentul în nicî un alfabet din lume a esprima pe a“* — (dér premite:) *„făcĕnd abstracție de la considerărî etimologice“.* (Crit. III 262).

Dér orî și cine cu mintea sănĕtósă, chiăme într'ajutor pe toțî cei șéptedecî de dascalî ai școlei Alexandrine, nu va puté interpreta dicțiunea citată altcum, de cât, că nu se póte substitui *á* numai prin semnul accentului acolo; unde vocala *a* trebue a se manifesta apriat d. e. în *real, creat toaleta* etc., dér n'a dis încă de cum, că *a* nu primesce accentul unde se recere negreșit d. e. la infinitive unde și el îl întrebuințéză expres (De nu l'a uitat culegătorul:) așa găsim numai pe pag. 61 a crit. vol. I. de șése orî accentul pe *à*: *aflá, îndreptá, întrupá, adăogá, continuá, aruncá*; și acésta cu atât mai natural, cu cât numitul autor accentuéză infinitivele și de la celelalte conjugațiunî dicênd: „vom scrie: *a vedé, a simțì* și perfectul *tăcù*“ etc. (v. III pag. 438.)

Insĕ nevoia e, că unii scriu accentul acut plecat spre drépta alții spre stânga: *a lucrá* și *a lucrà a iubí* și *a iubì* etc. nerămânĕnd pentru obtusul accentuat semn corespundĕtor, ci scriu în loc de: el *adună* și el *adunà* numai *adunà*, și ér *adună*, în loc de *cetățî* scriu *cetăți*, în loc de *domnului sĕ ne rugàm*, scriu domnului sĕ ne *rugăm* etc., unde pe *ă* scurt nu-l poțî intona lung, pentru că e indicat cu semnul scurtărei. De aicî vom afla rațiunea, pentru ce scriitorii cărților bisericescî mai vechî indicau accentul la fiecare cuvênt și era bine așa Cel puțin cantorii bisericescî vedeau unde sĕ țină isonul, nu ca copiiî (și mulțî bătrânî) carî umblând cu icóna la Crăciun urlă: *Nașterea ta Chrĭstósĕ dumnedeul nostru* etc.

Academia Română a fost regulat bine accentele la 14 Aprilie 1880 (anal pag. 435) și de atuncî n'a mai schimbat nimic la acea regulare. — Dér cine se ține de ea?

Novizatorii noștri pretind, ca fiecare son sĕ aibă litera sa specială ca în scrierea așa numită Cirilică, — că numai așa vom puté scrie precum vorbim. — Bĕtrânii, dic ei, au fost nisce fantaștî letinî când au abandonat slovele azĭbuchilor, și autorŭl Criticelor n'a fost mai bun, când a scris: *că nicî un popor nu scrie cum pronunță, și nu pronuuță cum scrie* (III—241)—.

In oposițiune cu acest pronunțiament novizatorii au reîntrodus pe cirilicele ъ și ѧ îmbrăcate în piele de óie cu *ă* și *î* fără considerare, că ele derivă nu numai din *a* și *i*, ci și din alte vocale, d. e. bărbat, vĕd, și *cântând, vênt, rîd,* etc.

Déca azbuchistii cred, că sunt mai ocoșî de cât bĕtrânii, poftéscă pe lângă ѫ și ѫ a întroduce și pe celelalte derivate cirilice: precum sunt: к, т. ц, ш, щ, apoi pe *ior, iorî, ir, iete, iaco,* etc., și atuncî școla latinistă va fi pe deplin întrântită la pământ — cu tóte etimologismele sale.

Dér și până ce le vor întroduce pe acestea tóte, întipuiți vĕ o scriere anti-etimologistică ca acésta: *Cînd ruminii de la Cimpina, Cimpulung, Ciineni, tinari si batrin', dind mina unu cu allu, și jucind paregzamplu: hora, d'a mina ori briul — calatorul ramine incintat* etc. + plus *ă* și *î*, — Apoi diceți-mî *Ecce homo Platonis!*

(Va urma).

NECROLOG. Silvia D. R. Cordescu n. Mărculeț ca soție, Cincilia, Daniel și Viorel, Aurelia, Mihail, Lucreția, Cicerone și Dominica ca fiî și fice, Paraschiva ca soră, pĕtrunșî de durere anunță tuturor amicilor și cunoscuților, că iubitul lor soț, tată și frate **Daniel R. Cordescu**, fundatorul și proprietarul liceului „Lumina“ din Bucurescî, membru pe viéță al „Asociațiunei“ și al altor societățî culturale și financiare, Director esecutiv al „Cordianei“ din Foventea (Fófeld, Hochfeld) comit. Sibiiului în Transilvania, astădî în 26 Ian. 1903, la 10 óre a. m. în al 60-lea an al etății sale după un morb mai îndelungat, fiind împărtășit cu Sfintele Taine, s'a mutat la cele eterne. Inmormêntarea iubitului nostru rĕposat se va face Mercurî la 28 Ianuarie a. c. st. n. la órele 10 a. m. din casa proprie. — Fie-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată!

Fofeldea, 26 Ianuarie 1903.

Literatură.

A apărut ***„Alb și Negru“***, (prosă) de Ioan *Gorun*. Prețul 3 cor. esemplarul. Depositul general la Tipografia „Voinței Naționale“. — Tot aci se mai află câte-va esemplare din volumul ***„Câte-va Versurî“***, de acelașî autor. Prețul 2 cor. Cărțile se espedéză contra prețului în mandat poștal.

Diverse.

Invențiunî interesante. Nicolae Tesla, un renumit învĕțat american, a făcut în ultimii timpî mai multe descoperirî extrem de interesante, carî merită sĕ fie cunoscute de cetitorii noștri. Așa a descoperit mijlocul de a lumina un salon, într'un chip fórte ciudat. Jur împrejurul plafonului unui salon, pune fire nenumĕrate de sîrmă, prin carî electricitatea trecĕnd, se produce o lumină ca cea din timpul dilei. Ce e mai curios e, că persónele ce s'ar afla în acel salon, nicî nu pot sĕ-șî dea socotélă de unde vine acea lumină.

O altă invențiune, care după Tesla, e menită sĕ revoluționeze rĕsboiul e următórea: Savantul american a fabricat nisce aparate de metal fórte curióse, căcî ele sunt extrem de sensibile. Cu ele Tesla vrea sĕ înlocuiéscă armata. Aceste aparate, aședate cu ordine, rĕspund prin ex plosibile, la orî-ce atingere, ele funcționéză prin electricitate. Tesla propune ca soldații sĕ fie înlocuițî prin aceștî automațî și ele sĕ decidă de sórta unui rĕsboiŭ. Propunerea e în adevĕr cu totul americană.

Salvarea ómenilor aprinșî reclamă mare presență de spirit, pentru a nimeri adevĕrata cale spre a da repede ajutor. Nu trebue sĕ fugă cine-va numai decât după apă, cum se întêmplă de cele mai multe-orî, ci sĕ ia o pătură orî sĕ-șî desbrace paltonul séu surtucul și sĕ înfășóre cu el persóna ardêndă, apoi sĕ o trântéscă la pământ și sĕ o rostogoléscă atât timp pe jos, până se vor stinge flacările. In cas când nu găsesce repede o pătură, sĕ-l acopere strîns cu propriul sĕu corp și sĕ se rostogoléscă împreună pe pământ. Se înțelege, că pentru acésta se cere o mare abnegație. Numai după aceea sĕ se aducă apă și sĕ se ude rănitul din creștet până în tălpî, căcî hainele ferbințî carbonisate ar arde mai departe în corp. Pe urmă sĕ se aducă repede medic, ér hainele sĕ se taie cu un cuțit séu cu fórfecile. Déca îi este sete, sĕ se dea suferindului numai beuturî ferbințî: céiŭ, cafea, grog, deóre-ce temperatura corpului în asemenea împrejurărî de obiceiŭ scade. Cei-ce se aprind de ordinar caută sĕ fugă afară, prin ceea-ce se produce curent și flacările primesc hrană. In loc de acésta nenorocitul trebue sĕ se rostogoléscă pe pământ și sĕ stringă hainele mai aprópe de corp.

Confesiunile creștine în Statele-Unite. Asupra principalelor confesiunî creștine din Statele Unite ale Americei avem următórele date oficiale luate din „Monitorul guvernului american“. Este necesar a spune, că înseșî corporațiunile își capĕtă aceste date și pe diferite căi. De exemplu, romano-catolicii îșî calculéză sumele lor după numĕrul botezaților; bisericele evangelice—după numĕrul celor ce vin la cuminecătură etc. Statistica mai întâiŭ de tóte observă o crescere de 2.67% a numĕrului tuturor membrilor bisericei creștine în genere numai în anul treout 1901 în timp ce crescerea anuală a populațiunii în timpul întregului deceniu din urmă a fost în termin de mijloc de 2.18%. Corporațiunea acésta arată că biserica nu numai nu-șî pierde influența asupra societății, ci din contră mai mult și-o întinde. Toțî următorii bisericei la un loc sunt în numĕr de 28,090,637 adecă aprópe 40% din întréga populație a Statelor. Trecĕnd asupra cifrelor fiecărei confesiunî creștine aparte, găsim cea mai mare crescere între romano-catolicî. Numĕrul lor este 9.158,741 — spor numai în anul trecut de 468,083 de suflete. După dênșii urméză metodiștii, carî sunt în numĕr de 5.680,134 de ómenî apoi urméză baptiștii, carî cuprind 4.280,522 de credincioșî; apoi luteranii și presbiterianii la un loc 1.227,086 ómenî. Aprópe de dênșiii sunt așa numiții „ucenicî ai lui Christos“, o sectă care dominéză exclusiv în apusul central, în numĕr de 1.179,541 de ómenî. Acésta sectă în jumĕtatea ultimului deceniu aprópe s'a îndoit în numĕr. Locul următor este dat bisericei episcopale cu 750,799 de membri ai sĕi.

Sosițî în Brașov.

Pe diua de 28 Ianuarie n.

Pomul verde: Ostermayer, Bodenbach; Reinsky, Codlea.

Europa: Weiss, Praga; Smilovits, Gyó-Hollo; Levai, Arad; Gratzer, Olmütz; Pulzer, Rubner, Viena.

Bucurescî: Goller, Sibiiu; Haurer, Agnita; Silbersteni, Block, Budapesta.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ literare pentru popor.

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi ai Făgăraşului din punctul „La om“ de pe „Buce i“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperirĭ, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţera Făgaraşului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

Monologurĭ în versurĭ seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudeau, E. Grenet-Dancour şi L. Ratisbonne, de Nicolae Ţincu. 1 cor. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tom. Toţau învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. prt.

Buna chivernisélă, carte pentru toţĭ întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Buchete de florĭ, culese din grădina limbei române pentru copiĭ, fascicola III, de I. T. Totan, înv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60 pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885 preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preţul 50 b. + 5 b. porto.

„Carnetul Roşu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de *Moşul*. O broşură de 104 paginĭ, format octav mic. Broşura oferă o lectură uşóră şi distractivă. — *„Moşul“* e cunoscut cetitorilor noştri din numĕrósele sale lucrărĭ publicate în foiţa diarului Gaz. Trans. Preţul cu posta 50 banĭ.

Dialogul Ţiganului cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţîgănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 banĭ plus 5 b. porto.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 banĭ porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă. După natură. Bacalaureat'ul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu.* Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 banĭ (cu porto 25 banĭ.)

Lira Bihorului, o carte cu povestirĭ istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop.* Preţul 40 b. (cu porto 46 banĭ.

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu.* Preţul 60 b. + 6 banĭ porto.)

Cuvinte de aur séu învĕţăturĭ înţelepte date de un părinte fiului seu. Din operile lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplai. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de banĭ, comediă în trei acte, localisată de *A. Popp.* Se recomandă mai ales pentru cei vréu sĕ jóce teatrul. Preţul 24 banĭ (prin postă 28 b.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de *R. V. Buticescu.* Preţul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă de *A. Pop.* Preţul 80 banĭ (cu porto 86 b).

Instrucţiunĭ populare despre *datorinţele şi drepturile purtă datorului dere* edate de Wilhelm Niemandz. Acéstă carte e un îndreptar de o trebuinţă nespus de mare pentru toţĭ câţĭ au afacerĭ cu dările. Preţul cor. 1.20 plus 10 banĭ porto.

„Omul“, noţiunĭ din anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc de George *Cătană* înv. Acéstă carte servesce ca manual pentru anul al IV-lea al şcólei pop., pentru şcólele de repetiţiă şi pentru poporul nostru. Preţul 50 banĭ (plus 5 b. porto.)

Cartea Ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu.* Acéstă broşură conţine poesii istoriόre şi morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banĭ (+ 56 b. porto.)

Trandafirĭ şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop Reteganul.* Ediţ. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b. p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţul 50 banĭ (+ 5 b. porto.)

Doi prinşĭ în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Dr. Iosif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiunii popórelor şi aplicaţiunile lor la *naţiunea nóstră*“ de *Ioan Clincu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 2 cor. (+ 10 banĭ porto.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul.* Preţul 1 cor. (+10 banĭ porto.)

Infocata şi nenorocita dragoste a lui Filarot şi Antusei, o povestire fórte frumósă în versurĭ, păstrată din bătrânĭ. Preţ. 24 b. pl. 3 porto.

Prosă şi versurĭ fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b. porto.

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei“. Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre şi luminĭ poesii de Em. *Părăianu,* cor. 2·60 (porto 20 b.)

Asupra situaţiunei, articoli şi foişóre de Ión A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca pr-oc. Cu aprobarea Prea veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţii lui Arghirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţii. Preţul 20 b. (cu posta 24 b.

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, **„Călindarul Plugariului“**. Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor şi viilor“, „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?“

După partea economică urméză pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe“*, apoi „Diverse“ şi în fine „Anecdote şi Glume“.

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Ianuarie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121 25
Renta de coróne ung. 4%	99.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	93.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	101 85
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.—
Impr. ung. cu premii	202 —
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	161.20
Renta de hârtie austr.	100.80
Renta de argint austr.	100.80
Renta de aur austr.	121 21
Rente austr. 4% de coróne	101.75
Losurĭ din 1860.	156.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.73
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	756.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	707.50
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	117.15
London vista	239.97½
Paris vista	95.45
Note italiene	95.35

Sz. 13126—1902
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Senchea János ügyvéd végrehajtatónak kiskoru Popojov Victor s társ. végrehajtást szenvedő elleni 78 kor. 35 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtési ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, F.-Szombatfalvi községben fekvő a f-szombatfalvi 233 sz. tljkvben Stanciu János, Popajov Juliánna lui János, Popajov Victor lui János kiskoru, Popajov Octávián lui János kiskoru, Popajovu Zenobia lui János kisk., Stanciu János lui Máté és Popajovu Victor nevén álló A † 638, 639 hrsz. egész ingtlnra 371 kor.

644	hrsz.	egész	ingtlnra	93	kor.	5943	„	„	„	25	„
2078	„	„	„	30	„	5945	„	„	„	25	„
2690	„	„	„	43	„	5949	„	„	„	19	„
2890	„	„	„	90	„	7060	„	„	„	75	„
2929	„	„	„	51	„	7065	„	„	„	147	„
3120	„	„	„	70	„	7068/1	„	„	„	56	„
3311, 3313	„	„	„	86	„	7070	„	„	„	67	„
3439	„	„	„	41	„	7205	„	„	„	29	„
3631	„	„	„	49	„	7416	„	„	„	31	„
4181	„	„	„	12	„	9551	„	„	„	102	„
4258	„	„	„	7	„	9552/3	„	„	„	22	„
4267	„	„	„	9	„	9649	„	„	„	34	„
4793	„	„	„	12	„	10307	„	„	„	13	„
5258	„	„	„	24	„	10313	„	„	„	13	„
5940	„	„	„	12	„	10318	„	„	„	16	„
5941/1	„	„	„	4	„	10329	„	„	„	10	„

1233 sz. tljkvben A † 5665 hrsz. alatt felvett egész ingatlanra 22 koronában ezennel megálapitott kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi Február hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor** Felső-Szombatfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Október hó 29-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

SCHUPITER,
kir. albiró.

824.1—1

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.